

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA MAJETÍN,
příspěvková organizace

**Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
ve školní družině**

Hravá družina

Adresa školy:	Školní 126, 751 03 Majetín
Ředitelka školy:	Markéta Čecháková
Vychovatelky školní družiny:	Ivana Tihelková, Kamila Kameníková
Telefon ŠD:	775 474 914

Vypracovala:	Ivana Tihelková
Schválila:	Markéta Čecháková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2019

Charakteristika

Školní družina je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího působení školy. Tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Svou pravidelnou činnost provozuje ve dvou odděleních. Realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Umožňuje též žákům přípravu na vyučování. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Pitný režim zajišťují vychovatelka a rodiče.

Podmínky pro přijímání uchazečů:

Do ŠD jsou přijímáni žáci ZŠ Majetín na základě řádně vyplněné přihlášky. Odhlašování probíhá na základě písemné žádosti. Přednost při přijímání mají žáci 1. - 3. ročníků.

Cíle vzdělávání:

- získávání a rozvíjení klíčových kompetencí
- rozvíjení duševní pohody, kreativity a sebevyjádření, poznávacích procesů, psychické zdatnosti a odolnosti
- utváření vztahů dítěte k ostatním dětem a dospělým, vedení žáků k toleranci a ohleduplnosti vůči jiným lidem, jejich kulturám a duševním hodnotám
- přijímání základních uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot
- obohacování vzájemné komunikace s druhými
- rozvíjení odpovědných postojů k životnímu prostředí
- získání elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění

Formy vzdělávání:

- pravidelné činnosti – zahrnuje každodenní činnosti v oddělení ŠD
- příležitostné akce – výlety, exkurze, výstavy, návštěvy (knihovna, sauna, koně)
- spontánní činnosti – spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se žák mohl samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti
- individuální práce (vytvoření podmínek pro individuální rozvoj dětí a pro rozvoj nadaných dětí)
- příprava na vyučování – procvičování učiva formou didaktických her, upevňování poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a jiných činnostech, získávání dalších vědomostí při průběžné činnosti ŠD

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

V našem zařízení máme vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jsme připraveni s těmito žáky pracovat. Důraz je zaměřen na úzkou spolupráci pedagogů.

Ekonomické podmínky:

Většina hlavní činnosti ŠD je financována z příspěvku zřizovatele (provoz), ze státního rozpočtu (mzda) a vlastních příjmů, tj. poplatků (vybavení ŠD).

Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Výše úplaty činí 100,-Kč na jeden měsíc. Vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s vedoucí školní jídelny. Pokud není za dítě zaplacen poplatek, vychovatelka školní družiny uvede ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

Personální podmínky:

Vychovatelka má odbornou kvalifikaci požadovanou pro práci s dětmi ve volném čase. Dle možností se zúčastňuje vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech a odborné zaměření si dále prohlubuje samostudiem za účelem pedagogického i všeobecného rozhledu. Vychovatelka se chová a jedná profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ŠD.

Materiální podmínky:

Pro svou činnost je využívána učebna 1. ročníku, která je umístěna v přízemí školní budovy a 2. ročníku, která je umístěna v 1. patře školy. Části jednotlivých tříd jsou pokryty kobercem. Družina má k dispozici technické vybavení školy, které v odpoledních hodinách může neomezeně využívat (počítačová učebna, tělocvična). Dále jsou obě oddělení ŠD vybavena televizorem, DVD přehrávačem. Žáci mají na výběr společenské hry, stavebnice, hračky, knihy, časopisy, výtvarné pomůcky, drobné hudební nástroje. Vybavení ŠD je pravidelně doplňováno a obměňováno, zejména podle zájmů a požadavků dětí. K pohybovým a dalším aktivitám je využíváno dětské hřiště, venkovní učebna zvaná Hobitín, fotbalové hřiště a zahrádka MŠ.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví:

Pro ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu. Žáci přihlášení do družiny jsou poučeni o BOZ a záznam je uveden v Přehledu výchovně vzdělávací práce.

Vychovatelka dodržuje bezpečnostní předpisy, snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimální. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informuje rodiče a vyplní patřičnou dokumentaci.

Vychovatelka se snaží vytvářet příjemné a klidné prostředí, respektovat potřeby jedince, předcházet patologickým jevům.

Délka a časový plán vzdělávání:

Školní vzdělávací plán pro vzdělávání ve školní družině je zpracován po dobu trvání školního roku – tedy 10 měsíců.

Po dobu prázdnin není provoz ŠD zajištěn.

Provozní doba ŠD je od 11:10 do 16:00 hodin.

Výchovně vzdělávací plán školní družiny školní rok 2019/2020

Odpočinkové činnosti

- odpočinek na koberci
- klidné hry (námětové, konstruktivní)
- stolní hry
- prohlížení obrázků, sbírek, alb...
- prohlížení, čtení knih, časopisů
- poslech CD
- rozhovory, řízené rozhovory o škole, nenadálých situacích...
- vyprávění zážitků

Rekreační činnosti

- pohybové hry na hřišti (chůze, běh, házení, skoky...)
- hry v kruhu
- soutěže, hádanky
- sezónní hry
- hry s míčem
- hudebně pohybová činnost
- vycházky
- tělovýchovné chvílky zaměřené na správné držení těla
- tělovýchovné chvílky s hudbou
- tělovýchovná činnost
- kondiční cvičení
- výtvarná činnost
- přírodovědecká činnost

Cíl odpočinkových a rekreačních činností: odstranění únavy z vyučování, načerpání nových sil, respektování věkových zvláštností dětí a jejich individuálních přání.

Zájmové činnosti

1) zájmová činnost společenská:

- poznávání významných objektů (vzdělávací instituce, zdravotní zařízení)
- seznámení s významnými osobnostmi a místy
- seznámení s kulturními, lidovými tradicemi (Vánoce, Velikonoce,...)
- účast na oslavách svátků (Den matek, Den dětí,...)
- tradiční akce školy

Cíl: seznámit se se společenským děním, s historií, vypěstovat kladný vztah k vlasti, jazyku, demokratickým hodnotám, tradicím, výchova k partnerství a rodičovství.

2) zájmová činnost přírodovědná – ekologická:

- pozorování přírody (živé i neživé)
- pěstitelské práce
- činnosti spojené s odbornou literaturou (encyklopedie,...)
- pokusnictví (např. otisky listů)
- ochrana přírody a zájem o ni
- seznamování s ekologickými problémy
- třídění odpadu
- péče o zvířata v zimě

Cíl: vypěstovat kladný vztah k přírodě, její ochraně a tvorbě životního prostředí, získání poznatků, dovedností, návyků, chování v přírodě.

3) zájmová činnost esteticko – výchovná:

a) činnosti výtvarné:

- kresba, malba, modelování, prostorové vyjádření
- kombinované techniky
- experimentování s výtvarnými prostředky
- práce s literaturou
- kultura těla a oblékání

b) činnosti hudební:

- zpěv
- hudební, taneční hry
- pohybová improvizace
- cvičení při hudbě
- poslech hudby
- hra na Orffovy nástroje

c) činnosti literárně – dramatické:

- četba (individuální, předčítání, nahrávky)
- reprodukce (přednes, vypravování)
- dramatické hry
- improvizace

Cíl: estetický vztah k přírodě, společenským, materiálním a kulturním hodnotám, rozvoj tvořivosti, kultury, chování, otázka vkusu.

4) zájmová činnost pracovní – technická:

- práce s různým materiálem (karton, textil,...)
- práce se stavebnicemi
- drobné opravy pomůcek
- modelářské práce
- seznamování s profesemi
- činnosti spojené s dopravní výchovou
- práce na počítači

Cíl: kladný vztah k fyzické i psychické práci, získání vědomostí, dovedností a návyků, rozvoj tvořivosti

5) zájmová činnost tělovýchovná, sportovní

- sezónní hry
- zdravotní cvičení
- tanec
- míčové hry
- fotbal
- stolní tenis
- cvičení s náčiním i bez

Cíl: podpora zdraví, rozvoj pohybových dovedností, schopností, návyků, vědomostí.

Časový plán:

Podzim:

- zahájení školního roku
- seznámení s řádem školní družiny, prostorami ŠD a ZŠ
- beseda o bezpečnosti při hrách v místnosti a venku
- orientace v okolí školy
- všichni jsme kamarádi
- příroda čaruje-výtvarné a pracovní činnosti
- vycházky do přírody-lesík Olší, pohybové hry, sběr přírodnin
- sklizeň ovoce a zeleniny-ochutnávky, poznávání pomocí smyslů, ovocné a zeleninové obrázky
- drakiáda
- sportovní hry a soutěže
- zpěv a poslech lidových i populárních písní
- zvířátka v lese
- svátek dýní

Zima:

- péče o naše tělo - saunování, zdravý životní styl, zdravá výživa
- adventní čas
- lidové tradice zvyky - Mikuláš, Vánoce, Tři Králové
- vánoční dílna-výtvarná a pracovní činnost
- zdobení stromečku
- koledy
- vánoční besídka
- zimní radovánky
- zimní sporty
- karneval v ŠD
- pohádkové odpoledne – zábavné hry a soutěže, dramatizace, čtení

Jaro:

- vynášení smrtky, vítání jara
- Velikonoce – tradice, výzdoba výtvarná dílna
- přišlo jaro – vycházka do zahrady, sadu, přírodovědné vycházky
- květiny, kvetoucí stromy – výtvarné zpracování
- mláďata
- Den Země – ochrana přírody, třídění odpadu
- moje maminka
- hádankové odpoledne
- děti v dopravě – chodci, cyklisté, dopravní značky – odpoledne na hřišti

Léto:

- kreslení na asfalt
- Den dětí
- Zdravověda – první pomoc (drobná poranění, vyčištění rány, obvazová technika)
- „Jedeme na zmrzlinu“
- Lesík Olší – léčivý pramen, pověst, historie,
- Písničky k táboráku
- Těšíme se na prázdniny

Obsah vzdělávání:

Člověk a společnost:

- vytvářet kamarádské vztahy
- osvojovat si a dodržovat základy společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta
- pravidla stolování
- prevence patologických jevů
- naučit se správně a účelně využít volný čas
- práce s internetem – vyhledávání informací

Člověk a příroda:

- vycházky a pobyt v přírodě, hry
- roční období - pozorování změn přírody
- ochrana přírody a životního prostředí
- využití knih a encyklopedií
- získávání vědomostí a praktických dovedností při tematických vycházkách a soutěžích
- zvířata domácí, hospodářská, volně žijící, cizokrajná
- rostliny, stromy a další zeleň
- život v lese, na polích, na loukách, u vody

Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama
- vývoj člověka
- zdravý životní styl
- vhodná skladba jídelníčku
- osobní hygiena a čistota
- zdraví a nemoci
- úrazy, bezpečnost, první pomoc
- důležitá telefonní čísla (hasiči, policie, záchranná služba)
- dodržování pitného režimu

Člověk a jeho svět:

- naše vesnice – orientace, významné objekty a místa v obci a jejím okolí, historie obce, pověsti
- orientace v prostoru a čase
- život v rodině, v obci, ve společnosti
- lidové zvyky a tradice
- Evropa a další kontinenty – příroda, zajímavé kultury, odlišnosti
- bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách, dopravní výchova,

Člověk a svět práce

- sebeobslužné činnosti
- společensky prospěšná práce
- zručnost při manipulaci s drobným materiálem
- příprava na vyučování
- získávání návyků a dovedností potřebných pro život
- výzdoba prostor školní budovy

Člověk a kultura:

- osvojení estetického vnímání světa
- malba a kresba
- nové techniky výtvarných a pracovních činností
- práce s nezvyklými materiály

- práce s přírodními materiály
- rozvíjení fantazie a tvořivosti
- hudba klasická, lidová, populární
- vyjádření hudby pohybem
- hra na drobné hudební nástroje
- dramatizace, pantomima
- práce ve skupině
- hry a techniky pro rozvoj řeči
- rozvíjení slovní zásoby
- seznámení se světem literatury-pohádky, povídky, básně, bajky, říkadla, spisovatelé, ilustrátoři, knihy

Zveřejnění školního vzdělávacího programu:

ŠVP je zveřejněn na přístupném místě v budově ZŠ.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školní družina se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou (např. školní besídky, výstavy, kulturní vystoupení, výrobky). Školní družina realizujeme vystoupení pro důchodce, pro vítání občánků a jiné subjekty. Děti jsou seznamovány s činností místní knihovny, navštěvují výstavy. I nadále bude spolupráce s rodiči a dalšími institucemi v obci prohlubována a rozšiřována.

Prevence sociálně patologických jevů.

Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence rizikového chování u dětí byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech školního prostředí a života.

Prevence šikany

- předcházet šikaně, projevům rasismu, xenofobie
- pěstovat úctu k životu
- podporovat v dětech jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové
- zajistit bezpečnost dětí i na skrytých místech
- šířit objektivní informace

Ukazatele úspěchu

- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti jsou tolerantní, otevřeně říkají svůj názor slušnou formou
- děti mají potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety,...)
- v ŠD panuje důvěrná a bezpečná atmosféra

Mgr. Markéta Čecháková
ředitelka školy

